

Ανδρέας Παπανδρέου

Ανέκδοτη ομιλία στο Παγγερμανικό Σεμινάριο των Φίλων του ΠΑΚ στις 23-26 Μαΐου 1974 στο Ντάρμστατ της Γερμανίας

Εισαγωγή

Το ιστορικό αυτό σεμινάριο που πήρε τελικά την μορφή Παγκόσμιου Συνεδρίου του ΠΑΚ ήταν το τελευταίο του είδους του και η τελευταία μεγάλη συγκέντρωση του ΠΑΚ πριν από τη μεταπολίτευση. Σ' αυτό πήραν μέρος — εκτός από τις οργανώσεις του ΠΑΚ Γερμανίας — τόσο η ηγεσία του ΠΑΚ με μέλη του Εθνικού Συμβουλίου και Εκπροσωπήσεις Χωρών του ΠΑΚ, όσο και αντιπροσωπίες από τις οργανώσεις των άλλων χωρών. Στις τέσσερεις ημέρες του Σεμιναρίου συζητήθηκαν όλα τα φλέγοντα θέματα του Κινήματος, ιδεολογικά, πολιτικά και οργανωτικά. Τα θέματα της Η.Διάταξης, όπως καθορίστηκαν στις 21.4.1974 με εγκύλιο της Γραμματείας της Συντονιστικής Επιτροπής των Φίλων του ΠΑΚ Δυτικής Γερμανίας, Δυτικού Βερολίνου ήταν τα ακόλουθα:

1. Πρόγραμμα του ΠΑΚ με συζήτηση πάνω στις νέες προτάσεις.
2. Καθορισμός της ταχτικής για την εφαρμογή του προγράμματος του ΠΑΚ στην πράξη. (Τρόποι και μέθοδοι πραγματοποίησής του).
3. Εργατικά θέματα.
4. Φοιτητικά θέματα.

Στο σημαντικό αυτό Σεμινάριο, που το βασικό πλαίσιο συζήτησης ήταν το κείμενο του ΠΑΚ με τίτλο: Στόχοι του αγώνα του ΠΑΚ, σχέδιο για συζήτηση, Νοέμβρης 1973, μπήκαν θέματα και εκτός Η.Δ., που προέκυψαν

ψαν μέσα από τον διάλογο της βάσης με την ηγεσία. Ο ίδιος ο Ανδρέας Παπανδρέου τοποθετήθηκε σε όλα τα θέματα που έθεσαν τα στελέχη του ΠΑΚ. Η συμμετοχή ήταν καθολική και ο ενθουσιασμός απερίγραπτος, εξαιτίας των θεμάτων, του επιπέδου της συζήτησης και της ομοφυχίας των στελεχών.

Έγινε πλατιά συζήτηση με εισηγήσεις τόσο από την ηγεσία όσο και από τη βάση και ακολούθησε σε ιστόψη βάση ένας πλούσιος και έντονος διάλογος, που αποτέλεσε το αποκορύφωμα μιας γόνιμης διαλεκτικής πάλης ανάμεσα στην ηγεσία και τη βάση του Κινήματος. Αυτή η διαλεκτική σχέση ανέδειξε μια νέα πρωτόγνωρη ποιότητα, την οποία προσδιόριζαν η συλλογική διαδικασία, το πνεύμα συντροφικότητας και αλληλεγγύης, το υψηλό επίπεδο αντιπαράθεσης ιδεών, απόψεων και κριτικών τοποθετήσεων και η αξιοζήλευτη συμμετοχή όλων των στελεχών του ΠΑΚ, που δυστυχώς δεν συνεχίστηκε στη μεταπολίτευση.

Ο έντονος διάλογος και η αντιπαράθεση ανάμεσα στην ηγεσία και τη βάση για την κατοχύρωση της δημοκρατικής λειτουργίας του ΠΑΚ χράτησε ασταμάτητα και με διαφορετική ένταση έξι ολόκληρα χρόνια¹. Η νέα ποιότητα με τη διατύπωση των ιδεολογικών και πολιτικών θέσεων του ΠΑΚ και την καθιέρωση της δημοκρατικής διαδικασίας δρήγε την τελική και ολοκληρωμένη της έκφραση στη διακήρυξη της 3ης Σεπτέμβρη.

Στη συνέχεια, παραθέτουμε ένα απόσπασμα της απομαγνητοφωνημένης ομιλίας του Ανδρέα Παπανδρέου που αφορά στο νέο οργανωτικό σχήμα. Νέο, με την έννοια ότι υπήρξαν στο παρελθόν πολλά και διάφορα οργανωτικά σχήματα που δεν ικανοποιούσαν το δημοκρατικό αίσθημα της βάσης και το επίμονο αίτημα για τη δημοκρατική λειτουργία του ΠΑΚ.

Για την κατανόηση της αναγγελίας του νέου οργανωτικού σχήματος του ΠΑΚ από τον Ανδρέα Παπανδρέου στο Σεμινάριο του Ντάρμστατ και την μεγάλη σημασία του γεγονότος αυτού, πρέπει να προηγηθούν οι ακόλουθες εξηγήσεις:

Η ηγεσία του ΠΑΚ από την αρχή ίδρυσής του προώθησε ένα οργανωτικό σχήμα που αντικειμενικός του σκοπός ήταν η δημιουργία δύο χώρων, ξεκομμένων μεταξύ τους και με μονομερή εξάρτηση του ενός από το άλλο.

1. Βλ., Δαμανός Βασιλειάδης, ΠΑΚ – ΠΑΣΟΚ. Μύθος και Πραγματικότητα, εκδ. «Διάλογος», Αθήνα, 1977, σελ. 153-158 και άρθρο μου στο περιοδικό «Τετράδια» με τίτλο: Ο Ανδρέας Παπανδρέου, το ΠΑΣΟΚ και τα αίτια της πολιτικής κρίσης στην Ελλάδα, τεύχος 47, χειμώνας 2002-3, σελ. 41-42, όπου στηλίτευονται οι αντιδημοκρατικές μεθοδεύσεις του Ανδρέα Παπανδρέου. Για την ιστορία και την τοποθέτηση στο θέμα αυτό και του Γενικού Γραμματέα των οργανώσεων της Ε.Κ. – Ε.ΔΗ.Ν. Εξωτερικού Νικολαΐδη Νίκου, που περιλαμβάνεται στο βιβλίο: Ε.ΔΗ.Ν., και αντιδικτατορικός αγώνας 1967 – 1974, εκδ. Πιτσιλός, Αθήνα 2000, σελ. 288-300.

Ο ένας χώρος ήταν το ΠΑΚ. Περιλάμβανε την ηγεσία και τους διορισμένους ή επιλεγμένους απ' αυτήν. Ο άλλος χώρος ήταν η βάση, η φανερή πολιτική οργάνωση με δημοκρατική λειτουργία και λεγόταν Φίλοι του ΠΑΚ.

Η ηγεσία καθόριζε την πολιτική γραμμή κι έπαιρνε τις πολιτικές αποφάσεις στο λεγόμενο Εθνικό Συμβούλιο που κηδεμόνευε τη βάση και ήταν τελείως ανεξέλεγκτο.

Εσωργανωτικά δημιουργήθηκε μια τρομερή αντίθεση ανάμεσα στην ηγεσία και τη βάση, γιατί η πρώτη ήθελε να κινείται αδέσμευτη, μέσω μιας οργανωτικής δομής που καταργούσε τη θέληση της δεύτερης και η δεύτερη που από την πρώτη στιγμή πήρε την απόφαση να μετέχει στις πολιτικές και άλλες ευθύνες του Κινήματος και να καθιερώσει μια οργάνωση, βασισμένη σε αρχές κι όχι σε πρόσωπα.

Η πίεση της βάσης, που ξεκίνησε αρχικά με κριτικές και άλλες ενέργειες από την Τοπική Οργάνωση του Μονάχου, επεκτάθηκε, ύστερα από μια αρχική αντίδραση, σ' όλες τις οργανώσεις. Η απαίτηση της βάσης για συμμετοχή στις αποφάσεις του Κινήματος έγινε καθολικό και αδιαπραγμάτευτο αίτημα όλων σχεδόν των αγωνιστών. Τελικά, οι συνθήκες ωρίμασαν για ένα Κίνημα αρχών και η ηγεσία αποδέχτηκε το αίτημα για την καθιέρωση της δημοκρατικής λειτουργίας του Κινήματος με την αναγγελία του νέου οργανωτικού σχήματος.

Το κείμενο της ομιλίας του Ανδρέα Παπανδρέου στο Ντάρμστατ, είναι μέχρι σήμερα ανέκδοτο και βρίσκεται, όπως και πολλά άλλα κείμενα του ΠΑΚ, στο προσωπικό μου αρχείο. Στο παρόν τεύχος των «Τετραδίων» δημοσιεύεται μόνο το τμήμα εκείνο, που αφορά στις αλλαγές στο οργανωτικό σχήμα του ΠΑΚ και καθιέρωνε την δημοκρατική του λειτουργία. Οι τυχόν ατέλειες του κειμένου οφείλονται στο ότι έχουμε να κάνουμε με ζωντανό προφορικό λόγο. Οι τίτλοι σε αγκύλες είναι της Σύνταξης.

Δαμιανός Βασιλειάδης

Σχετικά με το οργανωτικό σχήμα του ΠΑΚ

[Αλλαγές στο οργανωτικό σχήμα του ΠΑΚ]

Η α ήθελα να ανακοινώσω αλλαγές στο οργανωτικό μας σχήμα και να μιλήσω λιγάκι για τα καθήκοντα της οργάνωσης σ' αυτήν τη φάση με μια πολύ μικρή εισαγωγή, προτού περάσω στα καθήκοντα της οργάνωσης σ' αυτήν τη φάση του αγώνα. Αυτό απαιτεί και αρκετό χρόνο. Γι' αυτό θα πρότεινα ό,τι κάνουμε, να το κάνουμε με κάπως γρήγορο ρυθμό, χωρίς να σφαγιάσουμε βεβαίως το περιεχόμενο. Εντάξει, έχουμε την έγκριση του προεδρείου; Ας γράψει ο καθένας την ερώτησή του και ας την παραδώσει στο προεδρείο. Και θα επιτρέψουμε στο προεδρείο να οργανώσει τις ερωτήσεις με τρόπο, ώστε να είναι ελάχιστος ο χρόνος που θα χρειαστεί να συμπεριληφθούν. Θα αιτιολογήσω κάθε παράγραφο που θα διαβάσω. Αυτό θα μας γλυτώσει χρόνο.

Εκείνο που θέλω να πω, είναι ότι οι αλλαγές αυτές δεν έγιναν αυθαίρετα σε γραφείο, ότι μαζεύτηκαν τρεις άνθρωποι και είπανε: «ελάτε να κάνουμε μερικές αλλαγές». Η δομή του οργανωτικού σχήματος έχει τώρα προχωρήσει εδώ και πολλούς μήνες. Οι εκπροσωπήσεις στην τελευταία τους συνάντηση στο Συμβούλιο Εκπροσωπήσεων στο Βίντερτουρ, αν δεν κάνω λάθος, αντέδρασαν σε προτάσεις που είχαν υποβληθεί σ' αυτούς. Έστειλαν όσοι μπόρεσαν ή θέλησαν τις παρατηρήσεις τους. Ταυτόχρονα, λάβαμε υπόψη και τη γνώμη των ανθρώπων του εσωτερικού, με τους οποίους δέβαια είχαμε πολύ περισσότερη επαφή απ' ότι στο παρελθόν. Και αυτό επομένως το σχήμα δηγαίνει σαν αποτέλεσμα διαλόγου μέσα στην οργάνωση, που έχει λάβει υπόψη του κάθε κομμάτι της οργάνωσης και επομένως αυτό το σχήμα ισχύει, έως ότου εμείς πάλι με διάλογο και κριτική θα αποφασίσουμε ότι πρέπει ν' αλλάξει. Άλλα θέλω να επιμείνω σ' αυτό το σημείο, ότι δεν είναι κατασκεύασμα ενός γραφείου, ενός ανθρώπου, ούτε καν δικό μου. Έχω συμμετάσχει πολύ ενεργά, αλλά οφείλω να ομολογήσω ότι σε πολλά σημεία εγώ δεν είχα συμφωνήσει και όμως το σχέδιο το οποίο σας εμφανίζω είναι ένα συλλογικό κείμενο το οποίο δέχομαι κι εγώ, ως έχει.

1. Η οργάνωση είναι μία: το Πανελλήνιο Απελευθερωτικό Κίνημα. Για διάφορους λόγους όμως, νομικούς, ιστορικούς, πολιτικούς και λειτουργικούς η οργάνωση παρουσιάζεται με διαφορετικούς τίτλους, ονομασίες: Φίλοι ΠΑΚ, ΠΑΚ, Ενωμένο Ελληνικό Μέτωπο, Σύνδεσμοι Αλληλεγγύης. Αυτά είναι τα ονόματα που χρησιμοποιούμε στο εξωτερικό. Γιάρχουν και ονόματα που χρησιμοποιούνται στο εσωτερικό. Αυτά δεν αναφέρονται, στη δραστηριότητα του ΠΑΚ· σταματώ σ' αυτό.

Για πολύ καιρό υπήρχε το ερώτημα : Γιάρχουν πολίτες δύο κατηγοριών ή τριών κατηγοριών σ' αυτή την οργάνωση; Οι δοκιμασμένοι αγωνιστές, να πούμε, που είναι ΠΑΚ και οι αδοκίμαστοι που είναι Φίλοι του ΠΑΚ; Η θέση που παίρνει το σχήμα αυτό, η ανακοίνωση αυτή, η θέση μας τώρα είναι ότι τέτοια διάκριση δεν είναι επιτρεπτή και ότι είμαστε όλοι στρατολογημένοι σε ένα κίνημα, με πολλές μορφές και πολλές ονομασίες. Δεν καταλύουμε έτσι τις ονομασίες, τις διαφορές και σχήματα περί εργασίας, αλλά αναγνωρίζουμε πως είμαστε όλοι ισότιμοι σύντροφοι σε ένα κίνημα και αυτό είναι κάτι που πρέπει να περάσει παντού. Από τον αγωνιστή, ο οποίος πηγαίνει στη φυλακή στην Ελλάδα, μέχρι αυτόν που κινητοποιεί δυνάμεις στο εξωτερικό, είμαστε όλοι εντεταγμένοι στο ίδιο κίνημα και θα δρεθούμε τελικά εκεί, όπου οι ανάγκες του κινήματος και οι αποφάσεις των οργανώσεων μας οδηγήσουν. Δεν είμαστε πολιτικό κόμμα, είμαστε πολιτικοστρατιωτική οργάνωση, είμαστε απελευθερωτικό κίνημα. Αυτές είναι οι επεξηγήσεις μου.

Η δραστηριότητα του ΠΑΚ απαιτεί τον διαχωρισμό του σε διαφορετικά τμήματα με διαφορετικούς κανόνες λειτουργίας. Προσέξτε: το θέμα των ονομάτων έχει κλείσει. Μπορούμε να ονομάζόμαστε ό,τι θέλουμε. Τώρα όμως αυτό είναι ουσιαστική διαφορά, είναι οργανωτική, λειτουργική διαφορά. Αναγνωρίζουμε τρία τμήματα της οργάνωσης, άσχετα από ονόματα, πάμε στην ουσία α) Γιάρχει η οργάνωση εσωτερικού, της οποίας η ακριβής μορφή, δεν πρέπει να αμφισβητηθεί. Είναι κι αυτή η ίδια, χωρισμένη σε κομμάτια διαφορετικά, αλλά την λέμε εδώ η οργάνωση εσωτερικού. β) Γιάρχει στο εξωτερικό η πολιτική οργάνωση εξωτερικού. γ) Και υπάρχει στο εξωτερικό τέλος, το δίκτυο υποστήριξης δραστηριοτήτων εσωτερικού. Επαναλαμβάνω: Το δίκτυο υποστήριξης δραστηριοτήτων εσωτερικού. Αυτό το ονομάζουμε Κ.Δ.Ε., Κάπα, Δέλτα, Έψιλον. Δε θα δώσω εξήγηση, γιατί το ονομάζομε Κ.Δ.Ε. Δε χρειάζεται. Είναι ένας απλός όρος που μας λέει, ότι αυτό έχει σχέση με τη διευκόλυνση δράσης στο εσωτερικό. Έτσι τελειώνει η πρώτη παράγραφος.

2. Η δεύτερη παράγραφος αφορά το Εθνικό Συμβούλιο (Ε.Σ.). Εδώ μόνο μια εισαγωγική παρατήρηση. Για πολύ καιρό λέγεται ότι το Ε.Σ. είναι φάντασμα. Ότι είναι ο Λανδρέας και πάντοτε μιλάει εκ μέρους του

Ε.Σ., συμβουλευόμενος τον εαυτόν του. Το Ε.Σ. δεν είναι φάντασμα. Στο παρελθόν το Ε.Σ. ήταν χωρισμένο, τμήμα εξωτερικού και τμήμα εσωτερικού. Όπως θα δείτε, αυτό καταργείται και γίνεται ένα Εθνικό Συμβούλιο, στο οποίο συμμετέχουν ταυτόχρονα συνεργάτες του, σύντροφοι από το εξωτερικό και σύντροφοι από το εσωτερικό.

Ανώτατο όργανο του ΠΑΚ είναι το Ε.Σ. που χαράζει την πολιτική γραμμή και κατευθύνει την δραστηριότητα της όλης οργάνωσης. Στη λήψη των αποφάσεων του Ε.Σ. οι απόψεις του εσωτερικού έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα. Το Ε.Σ. εκπροσωπείται από τον πρόεδρό του. Σταματώ μια στιγμή σ' αυτή την φράση. Αυτό σημαίνει: Το μόνο γνωστό πρόσωπο του Ε.Σ. είμαι εγώ. Αυτή είναι η έννοια του εκπροσωπείται. Πολλοί και ιδιαίτερα οι σύντροφοι της Αγγλίας που τους είδα τελευταία και οι οποίοι έκαναν πολύ όμορφη δουλειά εκεί, επέμειναν ότι έπρεπε τα ονόματα να είναι γνωστά.

Τους είπα τους λόγους για τους οποίους δεν κάνει. Και οι λόγοι είναι δύο. Ο ένας λόγος είναι σαφής. Εφόσον υπάρχουν και μέλη του εσωτερικού είναι σαφές, ότι δεν μπορούμε να τα εκθέσουμε. Δεύτερο, διότι υπάρχουν μέλη του εσωτερικού δεν μπορούμε καν να αναφερθούμε και σε μέλη του εξωτερικού, γιατί δίνουμε μετά στους χαφιέδες τεράστια ευκαιρία να ανακαλύψουν ποια είναι τα μέλη του εσωτερικού. Άλλα υπάρχει και ένας άλλος πρόσθετος λόγος. Δεν έχουμε ωριμάσει στο σημείο - και αυτό πρέπει να το καταλάβουμε - που να δεχόμαστε εύκολα οποιοδήποτε μέλος της οργάνωσης σαν καθοδηγητικό όργανο. Δηλαδή, έστω κι αν έχουμε ευθύνη για κάθε πρόσωπο, τελικά δεν έχουμε φτάσει στο σημείο να πούμε: Ναι, εντάξει. Θα πάμε να βρούμε ποιοι ζουν σε βάρος του έθνους και δεν το λέω για έναν, το λέω για τους πολλούς. Θα φτάσουμε στο σημείο, ελπίζω, ό,τι κι αν αισθανόμαστε σε προσωπική βάση για έναν άνθρωπο, να μπορούμε να διακρίνουμε την οργανωτική του λειτουργία από τις προσωπικές του ιδιοτυπίες.

[Το Γραφείο του Ε.Σ. και τα άλλα όργανα]

Τώρα, εκτελεστικό όργανο του Εθνικού Συμβουλίου. Αυτό είναι και νύργιο, δεν υπήρχε πριν. Είναι το γραφείο του Εθνικού Συμβουλίου, το οποίο διευθύνεται από τον πρόεδρο του Εθνικού Συμβουλίου, γιατί τα μεσοδιαστήματα, κάποιοι πρέπει να λειτουργήσουν. Δε θέλουμε να φωνάζουμε τον κόσμο να έρχεται διαρκώς στις συγκεντρώσεις και συνεδριάσεις.

Τα μέλη του γραφείου του Εθνικού Συμβουλίου ορίζονται από το Εθνικό Συμβούλιο και γνωστοποιούνται στις Εκπροσωπήσεις Ηπείρων, δηλαδή χωρίς να είναι συνωμοτικό αυτό. Δεν είναι συνωμοτικό. Δε θγάζουμε κανένα κείμενο

να πούμε αυτό είναι το γραφείο, αλλά οι Εκπροσωπήσεις Ευρώπης, Β. Αμερικής, αύριο Αυστραλίας - κάτι ξεκίνησε χι εκεί - θα είναι σε θέση να ξέρουν με ποιους έχουν να κάνουν, με τα πραγματικά τους ονόματα. Και αν αυτό διαρρεύσει δε χάθηκε ο κόσμος, διότι αυτοί είναι εντεταλμένα όργανα του Συμβουλίου.

Τα μέλη του γραφείου δεν είναι κατ' ανάγκην μέλη του Ε.Σ. Η οργάνωση εσωτερικού, τώρα προσέξτε, αυτό είναι πολύ σημαντικό. Το Κ.Δ.Ε., που είναι το τμήμα υποστήριξης δραστηριότητων εσωτερικού, το Συμβούλιο Εκπροσωπήσεων, αυτό το οποίο συνεδριάζει σήμερα και αύριο και η Εκπροσωπηση Β. Αμερικής - γιατί εκεί δεν έχουνε Συμβούλιο Εκπροσωπήσεων, δεν είναι τόσοι πολλοί για να το κάνουν αυτό - προτείνουν σε τακτά χρονικά διαστήματα μέλη της οργάνωσης για συμπλήρωση και ανανέωση του Ε.Σ. Με άλλα λόγια, αναδεικνύονται από την βάση.

Το Ε.Σ. προχωρεί στην επιλογή με κριτήρια συνέπειας της δουλειάς και την προστασία όλων των δραστηριοτήτων της οργάνωσης. Το Εθνικό Συμβούλιο, αν του υποβάλετε 5 ονόματα, από τα οποία θα επιλέξει ένα, θα κρίνει με τα κριτήρια αυτά. Τα μέλη του Ε.Σ. δεν είναι μόνιμα. Υπάρχει εναλλαγή. Δε λέω ότι όλα θ' αλλάζουν, αλλά ότι μπορεί να αλλάζουν και όλα, αν είναι απαραίτητο. Αυτή είναι η πιο σοβαρή αλλαγή που έχει γίνει και δεν είναι αλλαγή την οποία σας παρουσιάζω για να σας ικανοποιήσουμε.

Επειδή ανέφερα ότι ο πρόεδρος του Ε.Σ. το εκπροσωπεί, αυτό κατέστησε σαφές ότι υπάρχει και κάποια αλλαγή τίτλου. Ο τίτλος αρχηγός καταργείται και ο τίτλος Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου που το εκπροσωπεί και διευθύνει το γραφείο, παραμένει. Και αυτό νομίζω είναι πάρα πολύ σωστή απόφαση, γιατί η λέξη αρχηγός έχει δυστυχώς ορισμένες παρενέργειες και επίσης συνδέεται με αναμνήσεις πολιτικές όχι τόσο ευχάριστες, ειδικά στον τόπο που δρισκόμαστε εδώ πέρα.

Το Γραφείο Ε.Σ συντονίζει το έργο, συντονίζει το έργο των Εκπροσωπήσεων Ευρώπης, Β. Αμερικής και του Κ.Δ.Ε. και αποτελεί τον συνδετικό κρίκο μεταξύ του Εθνικού Συμβουλίου και του Κ.Δ.Ε., του Συμβούλιου Εκπροσώπησης Χωρών και αναγνωρίζεται σαν όργανο της Εκπροσώπησης Ευρώπης και της Εκπροσώπησης Β. Αμερικής. Δεν ανακατεύεται το γραφείο στα εσωτερικά κανενός από αυτά τα όργανα. Δεν μπορεί να πάει στο γραφείο της Στουτγάρδης και να πει: Τι κάνετε εσείς εδώ; Δεν φτιάχνουμε και μια υπερηγεσία πέραν αυτής που εσείς έχετε εκλέξει, αναδείξει, πεσ' τε την, όπως θέλετε.

Η Εκπροσώπηση ΠΑΚ Ευρώπης αποτελείται από πέντε μέλη: τον γραμματέα, τον υπεύθυνο οργανωτικού, τον υπεύθυνο μελετών και διαφώτισης, τον υπεύθυνο Κ.Δ.Ε και τον ταμία. Θα υπάρχει ένα πρόσωπο γνω-

στό, όχι γνωστό με την έννοια ότι θα το βγάλουμε σε βιβλίο, ότι θα το δημοσιεύσει ο «Αγώνας», αλλά υπαρκτό πρόσωπο με το οποίο οι άνθρωποι θα μπορούν να πάνε να μιλήσουν. Στην Ιταλία το έχουμε εφαρμόσει και τώρα στη Γερμανία λογικά [εφαρμόζουμε] διάκριση ανάμεσα σ' εκείνα τα ονόματα της Εκπροσώπησης Χωρών που δεν είναι της Ευρώπης. Μια λογική νομίζω Εκπροσώπηση. Ορισμένα ονόματα είναι γνωστά και άλλα δεν είναι γνωστά. Άλλα εδώ μιλάμε για Εκπροσώπηση Ευρώπης. Ανάλογη λέμε είναι τώρα η σύνθεση των Εκπροσωπήσεων Χωρών και των Τοπικών Οργανώσεων ή Εστιών, όπως τις λέμε σε άλλες περιπτώσεις. Οι λειτουργίες εξασκούνται με αυστηρά κάθετο τρόπο. Που σημαίνει ότι ο υπεύθυνος διαφώτισης, να πούμε, μπορεί να έρθει σε επαφή με την Εκπροσώπηση Ευρώπης, με τον υπεύθυνο Γερμανίας, με τον υπεύθυνο Εστίας της Τοπικής Οργάνωσης ώστε να επιτελείται η πληροφόρηση, η επικοινωνία. Λειτουργούν δέσμαια και κάτι γενικά όργανα. Το Συμβούλιο Εκπροσωπήσεων Χωρών Ευρώπης που συνεδριάζει σήμερα και αύριο εκλέγει τον γραμματέα, τον υπεύθυνο οργανωτικού και τον υπεύθυνο διαφώτισης Εκπροσώπησης Ευρώπης.

Το τμήμα του Κ.Δ.Ε., ένα άλλο κομμάτι της οργάνωσης, αυτό που στηρίζει την δουλειά μέσα, ορίζει, δεν λέμε εκλέγει, γιατί οι διαδικασίες εκεί δεν είναι ακριβώς εκλογές και δεν λέμε εκλέγει, ορίζει τον υπεύθυνο Κ.-Δ.Ε., και αυτό είναι λογικό. Δεν μπορεί μια δουλειά τόσο επικίνδυνη να τεθεί σε ανοιχτή συζήτηση. Είναι παραβίαση ποιας δημοκρατικής αρχής; Καμιάς στην περίπτωση αυτή. Γιατί το Κ.Δ.Ε. κι αυτό πρέπει να έχει φωνή.

Υπάρχει ένα μόνο αντιδημοκρατικό πράγμα εδώ. Το λέω τώρα. Τον ταμία Εκπροσώπησης Ευρώπης τον ορίζει το Ε.Σ. Αυτό είναι αντιδημοκρατικό. Γιατί το κάναμε αυτό; Ο ταμίας Εκπροσώπησης Ευρώπης πρέπει να υπογράφει επιταγές και να παραλαμβάνει δικαιολογητικά για δουλειές που είναι ευαίσθητες. Εάν αυτός εκλέγεται και εναλλάσσεται, τότε πραγματικά αφήνουμε πολλά παράθυρα για την υπονόμευση της δουλειάς μας μέσα στην Ελλάδα. Με βάση το κριτήριο αυτό αποφασίσαμε να είμαστε σ' αυτό το σημείο αντιδημοκρατικοί. Το Ε.Σ. μέσα σε ορισμένο χρονικό διάστημα θα είναι κι αυτό αιρετό. Δηλαδή, αυτή η διαδικασία ξεκινάει τώρα και μέσα σ' ένα μικρό σχετικά διάστημα όλα τα μέλη του Ε.Σ. θα έχουν ουσιαστικά εκλέγει από τη βάση.

Οι Εκπροσωπήσεις ΠΑΚ χωρών Ευρώπης αποτελούνται επίσης από πέντε μέλη: Γραμματέα, υπεύθυνο Οργανωτικού, υπεύθυνο Διαφώτισης, Κ.Δ.Ε., ταμία. Και πάλι τον υπεύθυνο Κ.Δ.Ε. ορίζει το τμήμα της οργάνωσης που λέγεται Κ.Δ.Ε. Ο ταμίας κι αυτός έτσι εκλέγεται. Τα υπόλοιπα τέσσερα μέλη εκλέγονται στις χώρες της Ευρώπης, όπου υπάρχουν

Φίλοι ΠΑΚ: Γερμανία, Ιταλία από τα κεντρικά όργανα αυτών. Δηλαδή, την Κεντρική Επιτροπή Φίλων ΠΑΚ Γερμανίας και το συντονιστικό όργανο Φίλων ΠΑΚ Ιταλίας. Ένα μέλος μόνο εκλέγεται: Ο σύνδεσμος με το Κ.Δ.Ε. από τον σύνδεσμο Κ.Δ.Ε. Στην περίπτωση της Ιταλίας, όπου υπάρχει μεγάλο μέρος ΠΑΚ, παράλληλα οργανωμένο με τους Φίλους ΠΑΚ, το ΠΑΚ σαν μηχανισμός ολόκληρος μπαίνει στο Κ.Δ.Ε. και δεν έχει καμία σχέση με τη δουλειά, την πολιτική πια, που γίνεται στον ιταλικό χώρο. Στις χώρες της Ευρώπης, όπου δεν υπάρχουν Φίλοι ΠΑΚ: Αγγλία, Σουηδία, Βόρειος Αμερική, γιατί κι εκεί δεν υπάρχουν Φίλοι ΠΑΚ, είναι σαφές ότι εκλέγονται αυτοί από τις Εστίες του ΠΑΚ της χώρας. Στις τοπικές οργανώσεις Φίλων ΠΑΚ και στις Εστίες ΠΑΚ υπάρχει πλήρης αντιστοιχία των λειτουργιών με αυτές της Εκπροσώπησης Χώρας με εξαίρεση των υπεύθυνο Κ.Δ.Ε. Τα υπόλοιπα μέλη εκλέγονται από την τοπική οργάνωση. Αυτό είναι μια καινοτομία απαραίτητη. Το Ε.Σ. ορίζει μια Κεντρική Επιτροπή Μελετών και Διαφώτισης. Αποστολή αυτής της κεντρικής επιτροπής είναι:

1. Ο συντονισμός των έργων των υπεύθυνων διαφώτισης των Εκπροσωπήσεων του ΠΑΚ, κάτι που χωλαίνει τρομερά την οργάνωση σε σημείο δηλαδή απίστευτο και

2. Η εκπόνηση μελετών και διεξαγωγή ερευνών πάνω στα θέματα του απελευθερωτικού αγώνα και τα προβλήματα της ελεύθερης, ανεξάρτητης, δημοκρατικής και σοσιαλιστικής Ελλάδας.

[Δημοκρατική ανάδειξη στελεχών από τη βάση ως την ηγεσία]

Αυτές είναι οι αλλαγές, αυτό είναι το νέο κείμενο. Είναι τρομερά απλό κείμενο. Αν χρειαστεί καμιά διευκρίνιση πάνω στο κείμενο αυτό, μπορώ να τη δώσω. Τώρα, όσον αφορά τη διαδικασία σήμερα και αύριο έχουμε, το Συμβούλιο Εκπροσωπήσεων ΠΑΚ και θα έλεγε κανείς: να μια ευκαιρία να εκλέξουμε την Εκπροσώπηση Ευρώπης και να η ευκαιρία να υποβάλλουμε ονόματα για το Ε.Σ. Επειδή όμως σε αρκετές χώρες υπάρχουνε προβλήματα, όσον αφορά τη σύνθεση των εκπροσωπήσεων, δεν έχουνε προέλθει κατ' ανάγκην από τη βάση, υπάρχουν αμφιβολίες αυτή τη στιγμή από τις ίδιες τις Εκπροσωπήσεις, αν πράγματι εμείς εκπροσωπούμε τη βάση. Γι' αυτό πιστεύω και πιστεύουμε ότι πρέπει να ληφθούν αποφάσεις από το Συμβούλιο Εκπροσωπήσεων σήμερα, αύριο. Να προχωρήσουν το γρηγορότερο δυνατόν στην ανάδειξη Εκπροσωπήσεων Χωρών ώστε να υπάρξει σε σύντομο χρονικό διάστημα μια συνεδρίαση του Συμβουλίου Εκπροσωπήσεων Χωρών Ευρώπης κατά τα τέλη του καλοκαιριού, γιατί δεν ξέρω αν

γίνεται νωρίτερα, για να γίνουν δυο πράγματα: Να εκλεγεί η Εκπροσώπηση Ευρώπης και ταυτόχρονα να υποβληθούν ονόματα για την ανανέωση του Ε.Σ. Αυτή τη διαδικασία θέλεις με. Θα ήταν ωραίο να τα κάναμε όλα σήμερα, αύριο. Φοβούμας ότι εφόσον υπάρχουν αμφιβολίες από εσάς τους ίδιους για το πόσο αντιπροσωπευτικές είναι σήμερα οι εκπροσωπήσεις σε διάφορες χώρες, αν ξεχινήσουμε με στραβό τρόπο, θα συνεχίσουμε να δρίσκουμε μπροστά μας τα προβλήματα τα ίδια. Αλλά ας κάνουμε λίγη υπομονή, όχι πολύ όμως, γιατί δεν έχουμε χρόνο. Θα έλεγα μέχρι το φθινόπωρο θα έπρεπε να χ' ξουμε νέα εκπροσώπηση και να έχουμε επίσης και σημαντική ανανέωση στη διάρθρωση, σύνθεση του Ε.Σ. Εκείνο που μπορώ να υποσχεθώ είναι ότι αυτοί οι κανόνες θα λειτουργήσουν αυστηρότατα και ότι δεν πρόκειται να κρυφτούμε πίσω από τη συνωμοτικότητα για να καλύψουμε αυθαιρεσίες. Αυτό το εγγυώμαι προσωπικά. Εάν κάποιος δεν έχει την εμπιστοσύνη της βάσης, από την οποία προέρχεται, δεν μπορεί να παίξει καθοδηγητικό ρόλο και δεν θα επιμείνει το Ε.Σ. αυτός να παίξει καθοδηγητικό ρόλο. Το Ε.Σ. υπάρχει για να εκπροσωπήσει τη βάση. Στο μέτρο που δεν την αντιπροσωπεύει, πρέπει να θερέψει, να μπουν άλλοι που αντιπροσωπεύουν τη βάση. Αργήσαμε να κάνουμε αυτές τις αλλαγές. Πιθανόν να έχω κι εγώ ευθύνη. Άλλα μπήκαμε στο σωστό δρόμο. Κι έτσι τελειώνει η δικιά μου παρουσίαση των αλλαγών, που έχουμε κάνει οργανωτικά και στις ερωτήσεις που θα υποβάλλετε, μπορείτε, αν θέλετε, να προσθέτετε και ερωτήσεις που αφορούν και τη λειτουργία.